

Šta je sa vizama?

Kada student primi zvaničnu potvrdu da je primljen na Masters studije Erasmus Mundus, **mora pribaviti vizu za studiranje u Evropi**. Za informacije u vezi sa uslovima za dobijanje vize naš savet je da student stupi u kontakt sa delegacijama EK u partnerskim zemljama EU kao i sa konzulatima i ambasadama zemalja članica EU u tim zemljama, odmah po prijemu zvanične potvrde o prijemu.

Masters studijski programi Erasmus Mundus obezbeđuju studentima savete i odgovarajuću dokumentaciju što često može ubrzati ovaj proces. Ipak, studentima se savetuje da zatraže vizu što je ranije moguće.

Pažnja: Sporazumi o olakšanom izdavanju viza između EU i Albanije, Bosne i Hercegovine, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Crne Gore i Srbije stupili su na snagu 1. januara 2008. Ovim bi trebalo da je olakšano dobijanje kratkoročnih viza za studente iz ovih zemalja po sniženoj ceni od 35 evra po prijavi.

Druge prilike za dobijanje stipendije

Države članice EU i pridružene evropske zemlje imaju vlastite bilateralne programe stipendiranja za studente iz zemalja Zapadnog Balkana. Nemojte oklevati da se raspitate direktno u zemljama koje vas interesuju.

Gde se može studirati?

Možete studirati u svim zemljama Evropske unije, Hrvatskoj, Turskoj, Islandu, Lihtenštajnu ili Norveškoj u zavisnosti od izabranog partnerstva.

Partnerstvo se mora sastojati od 5 evropskih univerziteta, svi potpisnici Povelje Erasmus, iz najmanje 3 zemlje Evropske unije plus jedan ili više univerziteta iz barem 3 različite zemlje regiona Zapadnog Balkana.

Rok za individualno podnošenje prijave

Studenti, istraživači i akademski radnici mogu konkurisati direktno kod izabranog partnerstva za individualni bespovratni kredit za mobilnost počevši od maja 2008. Informacije o izabranom partnerstvu se mogu dobiti na adresi:

<http://eacea.ec.europa.eu/extcoop/call/index.htm>

PROGRAM SPOLJNE SARADNJE ERAZMUS MUNDUS

Ko ima pravo da se kandiduje?	Vreme boravka (redovne studije)	Vrsta mobilnosti	Vrsta dostupne stipendije?
			Stipendija pokriva:
Studenti i akademski radnici koji su upisani na jedan od univerziteta članova partnerske grupe, državljani: - Albanije - Bosne i Hercegovine - Hrvatske - Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije - Kosova (na osnovu UNSCR 1244) - Crne Gore, - Srbije	6 - 10 meseci > 6 - 22 meseca > 6 - 34 meseca > 6 - 10 meseci > 1 - 3 meseca >	Dodiplomske Master Doktorske Postdoktorsko istraživanje Akademski radnici	- troškove putovanja (od 250 evra do 2.500 evra u zavisnosti od razdaljine), - troškove osiguranja (75 evra mesečno za putno, zdravstveno i osiguranje u slučaju nesreće), - školarinu (školarina se ne plaća univerzitetu domaćinu za boravak do 10 meseci, u ostalim slučajevima, najviše 3.000 evra po akademskoj godini), - mesečno izdržavanje (od 1.000 do 1.800 evra u zavisnosti od statusa: dodiplomske studije, master, doktorske i postdoktorske i 2.500 evra za nastavno osoblje)
			Stipendija pokriva:
Državljanima: Albanije, Bosne i Hercegovine, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Kosova (na osnovu UNSCR 1244), Crne Gore i Srbije, koji su upisani na visokoobrazovnu instituciju u ovim zemljama, koja nije član partnerske grupe ili koji su stekli univerzitetsku diplomu ili njen ekvivalent na nekoj od institucija u ovim zemljama	6 - 22 meseca > 6 - 34 meseca > 6 - 10 meseci >	Master Doktorske Postdoktorske	- troškove putovanja (od 250 evra do 2.500 evra u zavisnosti od razdaljine), - troškove osiguranja (75 evra mesečno), - školarinu (najviše 3.000 evra po akademskoj godini, 5000 evra za specijalističke postdoktorske studije), - mesečno izdržavanje (od 1.000 do 1.800 evra u zavisnosti od statusa: master, doktorske ili postdoktorske studije)
Ova shema se primenjuje za sve akademske discipline mada prioritet mogu dobiti <i>poljoprivredne nauke, arhitektura i regionalno planiranje, poslovne studije, građevina i tehnologija, jezici i filološke nauke, prava, matematika i informatika, medicinske nauke, prirodne i društvene nauke.</i>			

Studiranje u Evropi

Stipendije Evropske Unije za studente iz zemalja zapadnog Balkana

Počev od akademske 2008/2009. godine na raspolaganju je više stotina stipendija za studente iz zemalja Zapadnog Balkana.

Program ERAZMUS MUNDUS nudi do 150 stipendija za studente iz zemalja Zapadnog Balkana za **postdiplomske studije** (masters studije EU) na univerzitetima u zemljama Evropske unije.

Masters studije Erasmus Mundus su studijski programi visokog kvaliteta na nivou mastersa u skoro svim akademskim oblastima.

Uz to, program PROZOR ZA SPOLJNU SARADNJU ERAZMUSA MUNDUSA nudi finansijsku podršku u formi 600 **kredita za mobilnost** za studente, istraživače i akademske radnike.

Gde se može studirati?

Konzorcijum visokoobrazovnih institucija iz država članica Evropske unije, Islanda, Lihtenštajna, Norveške i zemalja kandidata (Hrvatska, Turska, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija) učestvuju u Programu masters studija Erasmus Mundus. Studenti moraju provesti po jedan period u toku studiranja u barem dve zemlje članice konzorcijuma.

PROGRAM ERAZMUS MUNDUS

Vrsta stipendije	Ko ima pravo da se kandiduje?	Vreme boravka (redovne studije)	Iznos stipendije
Na postdiplomskom nivou	Visoko kvalifikovane osobe: • nakon sticanja diplome na visokoobrazovnoj instituciji • osobe koje su primljene na Masters studije Erasmus Mundus	Najmanje 1 godina	21.000 evra
	Državljeni: • Albanije • Bosne i Hercegovine • Hrvatske • Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije • Kosova (na osnovu UNSCR 1244) • Crne Gore • Srbije • Turske (počevši od akademske 2009/2010. godine)	Najviše 2 godine > 1 i < 2 godine	42.000 evra % između 21.000 i 42.000 evra Stipendija pokriva troškove puta, života i školarine kao i osiguranje u slučaju bolesti i nesrećnog slučaja
Za predavače i istraživače	Akademski radnici ili pripadnici profesija, državljani: • Albanije • Bosne i Hercegovine • Kosova (u skladu sa UNSCR 1244) • Crne Gore i • Srbije	3 meseca	Najviše 13.000 evra

Kako se prijavljuje za stipendiju?

Studenti se moraju prijaviti direktno konzorcijumu Programa masters studija Erasmus Mundus za studijski program po svom izboru. (Pogledajte spisak studijskih programa u okviru Programa na veb sajtu Europa). Iako se kandidati mogu prijaviti na bilo koju masters studijsku grupu koju izaberu u okviru Programa, broj prijava se mora ograničiti na najviše tri studijske grupe.

Konzorcijum zainteresovanim studentima pruža detaljne informacije o uslovima (npr. uspeh na studijama, znanje jezika i sl.) i rokovima za prijavljivanje.

Svaka studijska grupa ima posebne uslove prijavljivanja i prijema kao i formulare i rokove prijavljivanja.

Konzorcijum koji nudi određeni program studija **odlučuje koje će studente primiti, a kojima dodeliti stipendiju** na osnovu zasluga i transparentnih mehanizama za izbor.

Rok za individualno podnošenje prijava

Studenti i naučni radnici moraju podneti prijave **pre isteka roka koji postavi konzorcijum Masters programa Erasmus Mundus, obično u decembru ili januaru svake godine.**

Detaljnije o dostupnim programima

na veb sajtu Erazmusa Mundusa:
http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/index_en.html